

Fungerar mykorrhiza i krukodling?

Kan man utnyttja det samspel som råder i naturen, där mykorrhizasvampar och växter samarbetar för ökad tillväxt för båda? Hemträdgårdens trädgårdsspanare har undersökt detta under denna växtsäsong. Här är resultatet!

Text och bild:
LISE-LOTTE BJÖRKMAN

I naturen lever de flesta växer i symbios med mykorrhizasvampar – ett ömsesidigt samarbete mellan växt och svamp. Svampträdor ökar växtens rotyta för upptag av vatten och näring. I gengäld får svamparna energi, kolhydrater, från växten. Ett samarbete som båda organismerna har nytta av. Fungerar en sådant samarbete även i trädgården, och kan man få någon effekt i krukodling under en säsong? Spanarna ger svar!

Så här gick spaningen till

För att delta i spaningen behövde man odla minst två likadana växter i krukor av samma storlek under likvärdiga odlingsförhållanden. I den ena krukans till sattes mykorrhizapreparatet, MycorDip i jorden. (Spanarna fick en påse på 80 g som de blandade i 8 liter jord. Av denna jordblandning blandades sedan 1 liter i 8 liter jord.) Många har odlat flera par växter.

De båda plantorna skulle vara i samma kondition, när de planterades i krukor-

na. Både inköpta och egna plantor kunde användas. Under odlings säsongen noterades hur de båda växterna utvecklades. I slutet av spaningen gjordes en sammanfattande bedömning om plantornas behov av vatten, tillväxt, kondition i form av bladfärg, blom- och fruktsättning. Även rötterna besiktigades okulärt. Spaningen avslutades i september.

35 fullföljde uppdraget

Spanarna var 39 till antalet. Av dessa fullföljde 35 uppdraget. Totalt har resultat från 89 växtpar inrapporterats. Det var främst nyttoväxter, som ingick i spaningen och tomat dominerade. Men även chili, paprika och aubergin fanns med och några bladgrönsaker. Även fuchsia och pelargon och något mer udda växtslag har man spanat på. De flesta växter har stått i växthus, men många har även vuxit utomhus, företrädesvis i hemmiljö. Merparten av växterna har vuxit upp till 20 veckor i sina krukor (de flesta av plast) och med en

jordvolym på 10–20 liter. Både egna och köpta jordprodukter har använts.

Så här blev resultatet

Merparten av spanarna har noterat likvärdigt behov av vatten hos de båda plantorna. Några har noterat något mindre vattenbehov och några något större. De som noterat större vattenbehov har även konstaterat, att tillväxten varit större för plantorna som fått MycorDip. Men sammantaget har de flesta tyckt, att de båda plantorna vuxit och utvecklats ungefär likvärdigt och haft samma färg på bladen. Någon spanare, som fått sämre utveckling på plantorna med mykorrhiza, blev tveksam om plantorna blandats ihop. Misstag är svårt att helt gardera sig emot, när man testar i verkligheten.

Större skillnader är det i knoppsättning och blomning. Likvärdigt resultat har knappt hälften av spaningarna gett, medan drygt 30 procent har fått fler och 20 procent färre knoppar och blom-

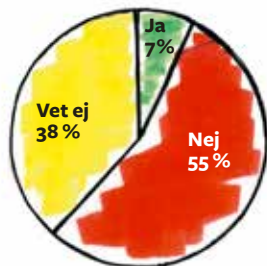

Rotklumpen med dubbla etiketter har fått MycorDip och något större rotsystem på tomat.

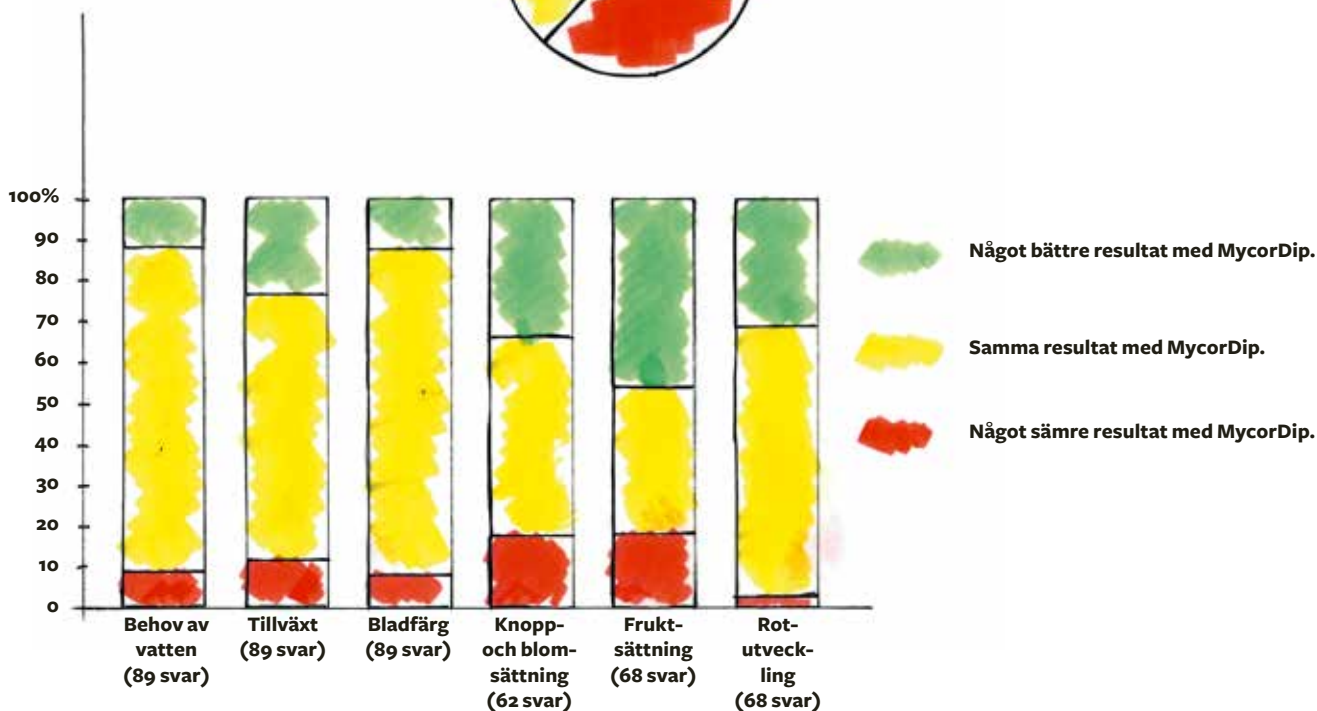
Bild: Lars Trädgårdh

Vad är en trädgårdsspanare?

Medlemsförsök kan bidra med kunskap och ge värdefull konsumentupplysning. Trädgårdsspanarna, nu inne på sitt sextonde år, är Hemträdgårdens egen testpatrull. Enkla försök görs hemma i trädgården och redovisas sedan till oss. Resultatet presenteras i Hemträdgårdens och på hemsidan www.tradgard.org. En ny spaning blir det nästa år.

Andel av spanarna som kommer att fortsätta använda MycorDip (89 svar).

Jämförelse mellan plantor odlade med MycorDip och utan, med avseende på behov av vatten, tillväxt, bladfärg, knopp- och blomsättning, fruktsättning samt rotutveckling. Procentuell fördelning av svaren.

mor på plantan med MycorDip. Odlade man bladgrönsaker var blomning inte önskvärd. Störst inverkan verkar MycorDip ha haft på fruktsättningen. Här har 45 procent av de 68 spaningarna, som gjordes på fruktgivande grödor, fått mer frukt, 37 procent lika stor skörd och 18 procent mindre skörd. Vissa spanare har även indikerat något tidigare skörd, medan andra hävdar motsatsen och fått sämre skörd. Merparten av dem som tittat på plantornas rotsystem har konstaterat, att de ser ungefär lika ut, men en tredjedel har fått mer rötter på plantorna med MycorDip.

På den direkta frågan, om spanarna kommer att använda MycorDip även i fortsättningen, svarar 55 procent nej, 7 procent ja och 38 procent vet ej.

Sammanfattning

Sammantaget kan man, utifrån från resultatet av denna begränsade spaning, dra den slutsatsen att mykorrhizapreparat, MycorDip, inte ger några större fördelar för säsongsodling i kruka hos den

Preparat Mycor Dip

Olika produkter med mykorrhizasvamp finns att köpa. Det preparat vi har använt heter MycorDip och är producerat av det globala företaget Plant Health Care. I Sverige säljs det bl a av företaget Biobasic, som saluför biologiska preparat även i konsumentförpackningar till fritidsodlare.

MycorDip innehåller sporer av fem olika svamparter och sex olika nyttobakterier, samt yucca- och tångextrakt, humussyra och hydrogel. Allt för att gynna utvecklingen av mykorrhiza. Svamparterna är en blandning av både endo- och ektomykorrhiza och rekommenderas till många olika växtarter, kålväxter undantaget. Hos endomykorrhiza växer svamphyfer in i växtens rotceller och hos ektomykorrhiza mellan rotcellerna och kan då t o m synas med blotta ögat.

vanliga fritidsodlaren. Ja, kanske kan man få något större skördar, men samtidigt finns det risk att den blir sämre.

Men därmed är inte sista ordet sagt om användning av mykorrhiza, för fungerar det i naturen borde det finnas potential även i trädgården. I biologiska interaktioner finns många parametrar att beakta och jag hoppas, att vi kan återkomma i ämnet och kanske även kunna

särskåda resultatet av denna spaning närmare. En spanare testar preparatet på äppelträd i kruka, så där är sista ordet ännu inte sagt. Min nyfikenhet för mykorrhiza är väckt, och även om de flesta av spanarna inte kommer att fortsätta att använda preparatet, finns det många, som ännu inte bestämt sig.

Tack alla spanare för att ni deltog! 🌱